

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата юридичних наук, доцента
Шевченка Сергія Івановича на дисертацію

Щоткевича Остапа Євгенійовича «Адміністративно-правові засади
взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та
громадськістю», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії в
галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми дисертації. З початком збройної агресії РФ проти України таке звичайне слово «безпека» для кожного члена Українського суспільства незалежно від віку або статі набуває особливого значення. Статтею 3 Конституції України безпека, поряд із людиною, її життям і здоров'ям, честю і гідністю, недоторканністю, визнається як одна із найвищих соціальних цінностей, гарантованих державою, і головним обов'язком перед людиною, яка має забезпечити держава. Тому важливою складовою майбутньої Української доктрини Президентом України Володимиром Зеленським анонсовано комплекс проектів «Безпекове середовище». Перша частина ініціатив, над якою активно працюють органи системи МВС спрямовані на гарантування безпеки громадянам України під час війни та у післявоєнний період з окремими акцентами на покращенні системи моніторингу безпеки і залученню до виконання окремих завдань правоохоронної діяльності суб'єктів господарювання та громадськість.

За офіційними статистичними даними в Україні працює понад 500 компаній, що надають послуги фізичної та пультової охорони. Близько 7% помешкань фізичних осіб та 90% комерційних об'єктів обладнано охоронною сигналізацією. Основні орієнтири суб'єктів господарювання, що здійснюють надання охоронних послуг, до повномасштабного вторгнення РФ в Україну, зосереджувалися на збільшенні клієнтської бази та розвитку економічного потенціалу України.

Після 24 лютого 2022 р. перед охоронними підприємствами незалежно від форм власності постали нові виклики. Втрата кадрового потенціалу, яка долучилася до лав Збройних Сил України, територіальних підрозділів оборони, Національної поліції України та Національної гвардії, тривалі відключення електропостачання, мобільного зв'язку та Інтернету, зумовили появу у переліку функціональних повноважень суб'єктів охоронної діяльності нетипових завдань. Зокрема, евакуації людей та «полювання» на російських диверсантів. Співробітники, які залучалися до груп мобільного реагування, отримали статус членів громадського формування з охорони державного кордону та громадського порядку. Відтак особливої актуальності в умовах сьогодення набувають адміністративно-правові дослідження взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю.

Зв'язок роботи за науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано до Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019; Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на

період до 2024 року, схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р. № 1360-р.; Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24 березня 2021 р. № 119/2021; Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 366-р.; Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки, схваленого Указом Президента України від 11 травня 2023 р. № 237/2023; Основних наукових напрямів та найважливіших проблем фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук на 2019-2023 рр., затверджених Постановою президії Національної академії наук України від 30 січня 2019 р. № 30; Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020-2024 роки, затвердженої наказом МВС України від 11 червня 2020 р. № 454. Тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 12 листопада 2020 р. (протокол № 22).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій, що сформульовані у дисертації визначається тим, що запропонована робота О.Є. Щоткевича характеризується глибиною та достовірністю результатів дисертаційного дослідження, які базуються на досконалому володінні автором методами наукового пошуку. Методологічну основу дисертації становлять концептуальні підходи до проведення наукового пошуку в галузі адміністративного права, пов'язаного з метою, об'єктом та предметом дослідження та застосуванням *діалектико-матеріалістичного методу* (розділи 1-3). Методи *аналізу, синтезу, дедукції, індукції* використовувалися для всебічного вивчення науково-теоретичних засад, національної практики та міжнародного досвіду взаємодії суб'єктів охоронної діяльності із правоохоронними органами та громадськістю (розділи 1-2, підрозділ 3.2.). *Функціональний та системно-структурний методи* допомогли визначити напрями та форми взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю (підрозділи 1.1., 2.2., 2.3.), особливості адміністративно-правового статусу кожного учасника такої діяльності (підрозділ 1.2.), охарактеризувати актуальний стан її адміністративно-правового забезпечення (підрозділ 1.3). *Історико-правовий метод* дозволив прослідкувати генезу адміністративно-правового забезпечення взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю (підрозділ 1.3.). *Порівняльно-правовий метод* забезпечив аналіз позицій науковців на досліджувану проблему (розділ 1-2, підрозділи 3.1., 3.2.), наукові поняття (розділ 1, підрозділи 2.1, 2.3., 3.1), категорії (підрозділи 1.1., 1.3, 2.1.), підходи до їх вивчення (розділ 1-3), міжнародний досвід (підрозділ 3.2). *Герменевтичний та формально-догматичний методи* сприяли тлумаченню юридичних категорій, поглибленню та уточненню понятійного апарату (розділи 1-3). Методи *соціологічного дослідження та статистичний метод* забезпечили емпіричне підґрунтя сформованих в дисертації наукових положень щодо адміністративно-правових засад взаємодії суб'єктів охоронної діяльності із

правоохоронними органами та громадськістю (розділи 1-3).

Ознайомлення із дисертаційним дослідженням дає підстави для висновку, що основні положення і висновки, які виносяться автором на захист, мають відповідний ступінь наукової новизни. Їх підґрунтям є цілком достатні методологічна, теоретична, інформаційна та джерельна бази.

О.Є. Щоткевич у своїй роботі розв'язує низку нових проблем стосовно адміністративно-правових засад взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю. Запропоновані автором наукові положення і висновки у сукупності становлять нову концепцію реалізації адміністративно-правових засад взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю, а також містять слушні пропозиції та рекомендації щодо їх розвитку та удосконалення.

Слід відзначити, що автор, висвітлюючи основні результати дослідження, уникає загальновідомих понять, бездоказових тверджень та максимально відображає специфічні особливості, що саме й складають його предмет. Складний за своєю специфікою матеріал подається у стислій, доступній формі. Разом з тим, розкривається ціла низка суміжних науково-теоретичних проблем, які загалом можуть складати методологічне підґрунтя для подальшої наукової розробки окремих питань правоохоронної діяльності.

Для досягнення визначеної мети автор поставив перед собою цілу низку теоретичних та практичних завдань: визначив напрями взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю; розглянув особливості адміністративно-правового статусу суб'єктів охоронної діяльності, правоохоронних органів та громадськості як сторін взаємодії; розкрив генезис розвитку та сучасний стан адміністративно-правового забезпечення взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю; визначив форми взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю; охарактеризував правові форми взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю; виокремив неправові форми взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю; проаналізував основні принципи організації взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю; розглянув сучасні підходи до делегування повноважень суб'єктів охоронної діяльності іншим правоохоронним органам та громадськості; визначив основні напрями оптимізації та підвищення ефективності організації взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю у сучасних умовах.

Структура роботи обумовлена метою, об'єктом та предметом дослідження. Дисертація складається з анотації, вступу, трьох розділів, дев'яти підрозділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків, що в сукупності присвячені питанням дослідження адміністративно-правових засад взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю. Такий підхід до визначення структури і змісту дослідження є логічним, дозволяє всебічно висвітлити значне коло актуальних проблем, що виникають під час адміністративно-правових засад взаємодії

суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю.

Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій не викликає сумнівів. З урахуванням сучасних підходів, наявних у юридичній науці, О.Є. Щоткевич формулює основні параметри проблеми, яка вирішується у дисертаційній праці, та концептуальні засади її розв'язання, а також спрямовує одержані результати на удосконалення адміністративно-правових засад взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю.

На стор. 24 автор зазначає, що взаємодія передбачає постійний рух та зміну суб'єктно-об'єктних відносин її учасників. Зміна статусу суб'єктів взаємодії обумовлена новими властивостями, що з'явилися в іншого суб'єкта взаємодії та його здатностями здійснювати зворотній вплив. У системі взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю зміна статусу визначається специфікою діяльності активного учасника, характеристикою сторін, що беруть участь у цій діяльності, особливостями власне процесу взаємодії (наприклад, безконтрольна взаємодія за умов незадовільної охорони громадського порядку, прогалинами фінансового забезпечення, або за умов задовільної оцінки діяльності правоохоронних органів та державного контролю чи контролю, що здійснюється кримінальними лідерами). Причинно-наслідковий зв'язок є складовою частиною взаємодії та в свою чергу потребує дослідження для того, щоб встановити, який об'єкт із категорій охоронна діяльність, правоохоронна діяльність та діяльність громадськості породжує її причину.

На стор. 38 автор приходить до висновку, що основні напрями взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю визначаються специфікою діяльності активного учасника, характеристикою сторін, що беруть участь у цій діяльності, та особливостями власне процесу взаємодії. Для суб'єктів охоронної діяльності сфера взаємодії з правоохоронними органами пов'язана із самостійним ліцензійним провадженням господарської діяльності з надання послуг охорони на об'єкти, які не перебувають під державною охороною. Громадські формування, метою створення яких є охорона громадського порядку та державного кордону, виконують покладені функції за повного узгодження дій з правоохоронними органами, тому до взаємодії із суб'єктами охоронної діяльності їх включення не можливе без останніх. Водночас ущільнення зв'язків у системі взаємодії між суб'єктами охоронної діяльності, правоохоронними органами та громадськістю не дозволяє виокремити з них головний компонент, який може існувати самостійно, забезпечуючи бездоганне виконання правоохоронних функцій держави.

Слушною є думка автора щодо необхідності налагодження взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю відповідно до принципів верховенства права, законності, підзвітності, прозорості, забезпечення ефективності діяльності кожного учасника та сприяння виконанню функцій, спрямованих на зміцнення національної безпеки України. Реалізація такої діяльності повинна здійснюватися за двома

напрямами: через державний контроль зі сторони органів виконавчої влади та громадський нагляд зі сторони пересічних громадян та засобів масової інформації (стор. 58).

Цілком слушно автором було запропоновано власну дефініцію «охоронна діяльність», під якою пропонується розуміти господарську діяльність з надання послуг фізичними та юридичними особами, що мають відповідну ліцензію у сфері охорони власності та громадян і є підконтрольною державним органам влади. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від її провадження, являють собою перелік цілей державного контролю та громадського нагляду і становлять зміст охоронної діяльності (стор. 74); «правоохоронна діяльність», під якою пропонується розуміти діяльність уповноважених суб'єктів, спрямована на запобігання та протидію адміністративним та кримінальним правопорушенням, підтримку громадського порядку у суспільстві, охорону прав особи, гарантованих державою. Спеціальною охороною права держава визначає зміст правоохоронної діяльності, тому для неї обов'язковими є процедури реалізації (стор. 74-75); «діяльність громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону», під якою пропонується розуміти цілеспрямовану діяльність юридичної особи, зареєстрованої у передбачуваному законом порядку, з узгодженими з органами Національної поліції та підрозділами Державної прикордонної служби України власними положеннями (статутами), інформацією про склад керівного органу, списками членів формування. За змістом така діяльність повинна відповідати критеріям, висунутим до неї спеціальним законодавством (стор. 75); «форми взаємодії суб'єктів адміністративної діяльності та учасників управлінських відносин», під якими пропонується розуміти практичну реалізацію діяльності учасників взаємодії, що визначається суспільною сферою застосування, чітко окресленою метою та не виходить за межі їх компетенції (стор. 136-137); «взаємодія суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю», під якою пропонується розуміти складну систему дій державних органів виконавчої влади, юридичних та фізичних осіб, що забезпечують інформаційний обмін, запобігання та протидію адміністративним та кримінальним правопорушенням, охорону громадського порядку та прав людини, гарантованих державою (стор. 184).

На стор. 96-97 автор визначає, що форми взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю являють собою адміністративні дії правової природи, що спрямовані на захист майна, забезпечення прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, забезпечення державного контролю у сфері охоронної діяльності, виконання завдань правоохоронної діяльності з охорони громадського порядку та державного кордону, запобігання та протидії адміністративним і кримінальним правопорушенням. Характерними ознаками для них виступають: зовнішня реалізація діяльності учасників взаємодії; визначеність її особливостями адміністративно-правового статусу уповноважених суб'єктів; здійснення завдань суб'єктами охоронної діяльності, правоохоронними органами та громадськістю в межах власної компетенції; юридична регламентованість такої діяльності;

залежність від змістового наповнення обраних для досягнення мети методів; наслідкова обумовленість. Класифікація форм взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю повинна відповідати визначеним критеріям, відображати зміст та спільну діяльність уповноважених суб'єктів і практичну реалізацію виділених елементів. У багатоманітності класифікаційних систем, що існують у науковій літературі, наведеним вимогам відповідає класифікація форм взаємодії суб'єктів адміністративної діяльності та управлінських відносин за значенням наслідків, що виникають за результатами застосування тієї чи іншої форми, (наявність правового ефекту або його відсутність). Згідно із цією класифікаційною системою, методи, що застосовуються суб'єктами охоронної діяльності, правоохоронними органами та громадськістю у взаємодії, поєднуються до правових та неправових форм.

На стор. 115-116 автор доводить, що правові форми взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю законодавчо не закріплені. Роль активного учасника, що визначає особливості механізму відносин між суб'єктами адміністративної діяльності та учасниками управлінських відносин продовжує залишатися за правоохоронними органами. Монополізація Національною поліцією через поліцію охорони сфери надання юридичним та фізичним особам незалежно від форм власності економічних послуг позначається на недостатній ефективності виконання поліцейськими завдань з охорони громадського порядку та державного кордону, запобігання та протидії адміністративним та кримінальним правопорушенням. Суцільний контроль з боку правоохоронних органів над діяльністю громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону надає останнім ознак безпорадної ланки допоміжних сил та послаблює результативність виконання ними завдань із запобігання та протидії адміністративним і кримінальним правопорушенням.

На стор. 135 автор доводить, що неправові форми взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю – це зовнішні дії уповноважених суб'єктів, спрямовані на охорону громадського порядку та державного кордону, запобігання та протидію адміністративним та кримінальним правопорушенням, що не передбачають безпосереднє настання юридичних наслідків. Охоплюючи організаційні та матеріально-технічні методи, вони пов'язані із повсякденною діяльністю суб'єктів адміністративної діяльності та учасників управлінських відносин та є підґрунтя формуванням правових форм взаємодії уповноважених учасників.

На стор. 177-178 автор визначає, що взаємодія суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю у зарубіжних країнах має національні, етнічні відмінності, що обумовлюють наявність чи відсутність її адміністративно-правового регулювання. У деяких країнах немає спеціального законодавства, наприклад, Республіці Сербії, Республіці Кіпру та Французька Республіка. Інші країни застосовують загальні положення господарського права з визначальною роллю у взаємодії суб'єктів адміністративної діяльності та учасників управлінських відносин приватних охоронних компаній, наприклад, Федеративна Республіка Німеччини та

Республіка Австрія. У такому аспекті нагальним постає питання: чи може загальна господарська нормативна база повною мірою врегульовувати охоронну діяльність як складову правоохоронної діяльності, взаємодію суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю під час вирішення завдань, пов'язаних з громадською безпекою та захистом прав людини. Інша група країн не має національної нормативної бази за напрямом, але регулювання сфери здійснюється кантональною, провінційною або місцевою владою, наприклад, у Швейцарській Конфедерації, Італійській Республіці, Республіці Боснії і Герцеговині. Це призводить до ситуації, коли норми права у сфері надання послуг з охорони варіюються країною, або, як у Республіці Боснії і Герцеговині, що вони розвиваються за регіональним принципом у межах країни.

На стор. 182-183 автор стверджує, що запобігання адміністративним та кримінальним правопорушенням має прямий зв'язок із індустрією приватної безпеки, тому може стати основою для загальних нормативних стандартів. Для цього потрібно, зокрема: а) прийняти, переглянути та за необхідності доопрацювати нормативні документи, що регулюють первинну реєстрацію, періодичне ліцензування та регулярний нагляд щодо громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону, суб'єктів охоронної діяльності та наглядових організацій, або заохочувати представників за напрямом ініціювати та пропонувати для прийняття адекватну адміністративно-правову базу; б) встановити мінімальні стандарти для суб'єктів охоронної діяльності, громадських формувань з охорони громадського порядку та державного кордону, що передбачають, зокрема, що персонал, представники повинні носити форму, відмінну від однострою поліцейського, мати при собі документи, що посвідчують особу, та мати відповідні документи про проходження навчання, включаючи базове розуміння правоохоронної діяльності, кримінального права, знання методів, що забезпечують виконання обов'язків та дотримання безпеки, прав, обов'язків та відповідальності персоналу охорони, члена громадського формування з охорони громадського порядку та державного кордону, а також відповідних норм поведінки, зокрема, у спільній діяльності суб'єктів охоронної діяльності, правоохоронних органів та громадськості; в) заохочувати налагодження позитивних відносини між поліцією, громадськими формуваннями з охорони громадського порядку та державного кордону, суб'єктами охоронної діяльності для забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, надання поліцейських послуг, а також захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні.

На стор. 198 автор приходить до висновку, що удосконалення адміністративно-правового забезпечення взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю потрібно реалізовувати через внесення змін до Закону України «Про охоронну діяльність» від 22.03.2012, Закону України «Про державний захист працівників суду й правоохоронних органів» від 23.12.1993, Закону України «Про

Національну поліцію» від 02.07.2015, «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» від 22.06.2000.

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях дисертанта та їхня апробація.

Основні положення, висновки та пропозиції, сформульовані під час дослідження, оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях «Виклики сучасності та наукові підходи до їх вирішення» (м. Київ, 12–13 серпня 2020 р.); «Перспективні напрямки розвитку юридичної науки у 21-му сторіччі» (м. Київ, 14–15 червня 2022 р.); «Науково-практичні засади розвитку наукової думки на сучасному етапі державотворення» (м. Київ, 22–23 вересня 2021 р.).

Основні положення та висновки дослідження, сформульовані в дисертації, відображено у чотирьох статтях у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; тезах доповідей на трьох міжнародних науково-практичних конференціях.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені в дисертації теоретичні положення, висновки, пропозиції та рекомендації мають прикладний характер і використовуються в освітньому процесі – під час проведення усіх видів занять зі здобувачами вищої освіти при вивченні навчальних дисциплін «Поліцейська діяльність», «Актуальні проблеми захисту та дотримання прав людини в правоохоронній діяльності», «Актуальні проблеми поліцейської діяльності», «Забезпечення прав людини в правоохоронній діяльності», «Забезпечення прав людини в діяльності поліції» (акт впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 26 липня 2023 р.); науково-дослідній діяльності – для подальшого дослідження адміністративно-правового статусу поліції у справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, а також під час підготовки підручника «Поліцейське право» та навчального посібника «Поліцейська діяльність» (акт впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 20 липня 2023 р.); законотворчій роботі – під час підготовки пропозицій щодо внесення змін і доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, затверджена наказом МВС від 07.11.2015 № 1395, Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах Національної поліції, затверджена наказом МВС від 06.11.2015 № 1376, Положення про Реєстр адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху, затверджене наказом МВС України від 10 травня 2019 р. № 359, Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, затверджена наказом МВС від 13 січня 2020 р. № 13; практичній діяльності – під час удосконалення адміністративно-правового статусу поліції у справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Оформлення дисертації. Дисертація оформлена відповідно до вимог і

стандартів з дотриманням системного викладення матеріалу. Основні положення, висновки, пропозиції та рекомендації дисертації в цілому характеризуються послідовністю, аргументованістю і завершеністю.

Позитивна оцінка окремих аспектів рецензованої роботи та проведеного дослідження водночас не виключає можливості висунути низку зауважень критичного та дискусійного характеру.

1. На стор. 3, 55, 58, 75, 147, 159, 168, 189, 190, 202 дисертант використовує термін «державний контроль» а на стор. 3, 55, 56, 57, 58, 75, 147, 159, 189, 190, 202 – «громадський нагляд», проте не здійснює правову детермінацію вказаних термінів.

2. Деякі положення наукової новизни одержаних результатів викладені у вигляді анотації, зокрема, удосконалено класифікацію форм та заходів охоронної діяльності, а також дістали подальший розвиток теоретичні положення щодо критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження охоронної діяльності (стор. 18).

3. Під час проведення дослідження автор ототожнює такі терміни, як «громадська безпека» (стор. 37, 193), «громадський порядок» (стор. 3, 17, 24 тощо), «публічна безпека і порядок» (стор. 39, 48, 81 тощо). Водночас, на стор. 179-195 автор надає пропозиції щодо удосконалення чинного українського законодавства у сфері взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю, проте не пропонує законодавчо закріпити терміни «громадський порядок», «громадська безпека», «публічний порядок» та «публічна безпека».

4. У підрозділі 1.3 дослідження «Генезис розвитку та сучасний стан адміністративно-правового забезпечення взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю» дисертант провів історичну періодизацію адміністративно-правового забезпечення взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю. На нашу думку, доцільно було б конкретизувати етапи становлення адміністративно-правового забезпечення взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю (стор. 59-73).

5. У підрозділі 3.3 «Основні напрями оптимізації та підвищення ефективності організації взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю в умовах воєнного стану» (стор. 179-195) автор пропонує внести зміни до Закону України «Про охоронну діяльність» від 22.03.2012, Закону України «Про державний захист працівників суду й правоохоронних органів» від 23.12.1993, Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015, «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» від 22.06.2000, проте у додатках до дисертації не подає проєкти вказаних законів.

Висловлені зауваження істотно не впливають на загальну високу оцінку дисертаційної роботи Щоткевича Остапа Євгенійовича та носять рекомендаційний характер.

Виконана Щоткевичем Остапом Євгенійовичем дисертація є самостійною завершеною науково-дослідною роботою, в якій отримані нові, науково

обґрунтовані результати, що вирішують важливу теоретико-правову проблему юридичної науки, що мають важливе значення для удосконалення адміністративно-правових засад взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю.

Висновок щодо дисертації на здобуття наукового ступеня наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право». Виходячи з викладеного, можна стверджувати, що дисертація Щоткевича Остапа Євгенійовича на тему «Адміністративно-правові засади взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з правоохоронними органами та громадськістю» є завершеною працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що вирішують конкретну наукову задачу, яка має суттєве значення для науки адміністративного права. Дисертація відповідає спеціальності 081 Право, вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, а її автор з урахуванням результатів публічного захисту заслуговує на присудження ступеня доктора філософії (спеціальність 081 Право).

Офіційний опонент:

завідувач наукової лабораторії соціологічних
та кримінально-правових досліджень
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент

Сергій ШЕВЧЕНКО

Підпис засвідчую:

перший проректор
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

Олександр ЮНІН